

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 3/1987-88 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till landskapslag om ändring av landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel.

Landstinget har den 9 november 1987 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen. Utskottet, som hört t.f. lagberedningschefen Lars Karlsson, landskapsveterinären Rauli Lehtinen, före landskapsveterinären Rolf Vennström, tulldirektören Kaarina Sjöblom och biträdande tuldirektören Anssi Urvas, får härmed värdsamt anföra följande.

I framställningen föreslås ett tillägg till gällande blankettlag rörande livsmedel så att livsmedel som är godkända för försäljning i Sverige skulle få saluföras även på Åland oberoende av här gällande bestämmelser. Landskapsstyrelsen skulle härvid fatta särskilt beslut om vilka svenska livsmedel som skulle få saluföras på Åland.

Utskottet konstaterar att landstinget i ellagen för landskapet Åland (38/82) bestämt att elmateriel som enligt vissa förutsättningar godkänts för användning i annat nordiskt land får saluföras på Åland utan särskild besiktning. Den föreslagna nya 3a § kan anses vara av samma karaktär som nämnda bestämmelse i ellagen. I vartdera fallet handhar på Åland verksam statsmyndighet (närmast tullen) vissa förvaltnings- och övervakningsuppgifter. Med beaktande av att dessa uppgifter i sak motsvarar myndigheternas uppgifter enligt rikslagstiftningen har förfarandet ansetts möjligt i stöd av 14 § 4 mom. självstyrelselagen.

Inom de nordiska länderna pågår ett arbete att så långt som möjligt samordna livsmedelslagstiftningen. Fortfarande finns dock skiljaktigheter i bestämmelserna, exempelvis i fråga om de tillsatsämnen som är tillåtna i olika slag av livsmedel. Livsmedelslagstiftningen är dessutom både i Finland och Sverige synnerligen omfattande och detaljrik. Härtill kommer att livsmedel inte - i motsats till exempelvis elmateriel - genomgår någon förhandsgranskning. Det förutsätts i stället att livsmedel i fråga om kvalitet, hygien, förpackningar etc. fyller gällande krav. Kontrollen härav sker vid granskningar hos tillverkare och detaljister samt vid import i samband med tullbehandlingen. Skall i Sverige tillverkade eller beredda livsmedel införas till landskapet borde såväl landskapsstyrelsen i egenskap

av beslutande myndighet som tull- och hälsovårdsmyndigheterna i egenskap av övervakare ha kännedom om gällande svenska bestämmelser på området.

Utskottet har i detta skede inte någon uppfattning om den praktiska nyttan av den föreslagna reformen. De inhemska och på Åland producerade livsmedlen är i regel av hög kvalitet. Svenska livsmedel finns redan i betydande grad på marknaden. Livsmedel som berörs av livsmedelslagen och -förordningen skall redan enligt gällande bestämmelser på förpackningarna ha anteckningar på svenska. De partier livsmedel som direkt importeras till landskapet kan förväntas bli rätt små och kostnaderna för frakt, tullbehandling etc. blir därför relativt stora. Möjligheten att direktimportera livsmedel från Sverige kan dock vara av betydelse i fråga om speciella produkter eller i fall där bestämmelserna om språk inte följs i behörig utsträckning.

Med tanke på initiativets principiella betydelse och möjligheten att tillgodose särskilda intressen har utskottet beslutat tillstyrka lagförslaget med vissa nedan angivna preciseringar och tillägg.

Som ovan konstaterats förekommer inte något särskilt förhandsgodkännande av livsmedel, varken i Finland eller Sverige. Formuleringen i 1 mom. föreslås ändrad i enlighet härmed. Vidare föreslås ett tillägg till momentet om att de svenska livsmedel som landskapsstyrelsen tillåter för försäljning i landskapet skall fylla finländska bestämmelser beträffande tillsatsämnen. Enligt vad utskottet erfarit finns fortfarande skiljaktigheter mellan finländska och svenska regler rörande dessa ämnen. Förordningen om tillsatsämnen för livsmedel (FFS 973/85) tillämpas enligt blankettlagen rörande livsmedel (ä. 40/87) i landskapet.

Enligt framställningens motivering skall landskapsstyrelsens beslut om att tillåta försäljning av svenska livsmedel avse särskilt specificerade varor. För att ytterligare understryka denna omständighet föreslår utskottet att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen, enligt vilket åtminstone livsmedlets namn samt vem som tillverkat eller berett livsmedlet skall framgå av beslutet.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga lagförslaget med följande ändringar:

L a n d s k a p s l a g

om ändring av landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel.

(Ingressen lika som i framställningen).

3a §

Oavsett vad i de i 1 § avsedda författningarna stadgas kan landskapsstyrelsen besluta att livsmedel som enligt i Sverige gällande bestämmelser får saluföras där även får hållas till salu och överlåtas i landskapet, dock under förutsättning att här gällande bestämmelser om tillsatsämnen för livsmedel iakttas.

Beslut av landskapsstyrelsen som avses i 1 mom. skall ange livsmedlets namn enligt handelssed samt namnet på den som tillverkat eller berett livsmedlet och skall därutöver vid behov specificeras ytterligare.

(Ikraftträdelsebestämmelsen lika som i framställningen).

Mariehamn den 17 november 1987

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sune Eriksson, viceordföranden Jan-Erik Lindfors samt ledamöterna Bengtz, Carlsson och Jan F. Sundberg.